

«مزایا و معایب استفاده از شبکه‌های اجتماعی»

حمیده مسحنه^۱

چکیده

جهان، با ورود به عصر رسانه ها و دنیای مجازی، دوران جدیدی را آغاز کرده است. کمتر کسی در دنیای امروز از اینترنت و شبکه‌های اجتماعی استفاده نمی‌کند. اجتناب از شبکه‌های اجتماعی برای همه امری غیرممکن شده است؛ چرا که فضایی بسیار متنوع و بدون حد و مرز است، که می‌تواند آثار مثبت و سوئی به دنبال داشته باشد. محقق این تحقیق را به روش توصیفی و با هدف «شناخت مزایا و معایب شبکه‌های اجتماعی» انجام داده است. روش جمع‌آوری مطالب در آن به صورت کتابخانه‌ای می‌باشد. محقق در این تحقیق، ابتدا مفهوم‌شناسی را بیان کرده و در ادامه به آثار مثبت و منفی شبکه‌های اجتماعی پرداخته و به این نتایج دست یافته است: مزایای استفاده از شبکه‌های اجتماعی عبارتند از: ۱- ارتقاء فرایند مدیریت دانش در سطح عموم مردم از طریق گسترش آموزش مجازی ۲- ایجاد روابط و در ارتباط ماندن ۳- اشتراک علایق ۴- دسترسی به اخبار و منابع گسترده اطلاعاتی ۵- فرصت‌های کسب‌وکار آنلاین ۶- کم کردن شکاف نسلی. معایب استفاده از شبکه‌های اجتماعی عبارتند از: ۱- تضعیف هویت ملی و جایگزینی هویت جهانی به جای آن ۲- اعتیاد فزاینده به شبکه‌های اجتماعی ۳- نابودی خلاقیت افراد ۳- تعرض به حریم خصوصی و امنیت فردی ۵- گسترش سبک زندگی ناسالم ۶- به خطر انداختن سلامت ۷- در معرض خطر قرارگرفتن روابط چهره‌به‌چهره ۸- برانگیختن احساس حسادت ۹- تقویت خودشیفتگی ۱۰- اختلال‌های جنسی و روابط ناهنجار

واژگان کلیدی: شبکه‌های اجتماعی، اینترنت، رسانه، تأثیر مثبت، تأثیر منفی

^۱. طلبه و پژوهشگر سطح دوم حوزه علمیه نجمه خاتون (سلام‌الله‌علیه)، صفی‌آباد، alirezaehsani1401@gmail.com

مقدمه

فناوری اطلاعات و ارتباطات طی بیست سال گذشته به سرعت تغییر پیدا کرده است و یکی از پیشرفت‌های آن، ظهور رسانه‌ها و شبکه‌های اجتماعی است. با توجه به اینکه گرایش به این شبکه‌ها روزبه‌روز در حال گسترش و پیشرفت می‌باشد، افراد زیادی تمایل به گذراندن وقت خویش در چنین فضاهایی را دارند و این شبکه‌ها در عین اینکه می‌توانند آثار مثبت زیادی به همراه داشته باشند آثار منفی نیز به دنبال خواهند داشت.

در زمینه تأثیرات استفاده از شبکه‌های اجتماعی مقالاتی نوشته شده است از جمله: مقاله «تأثیرات مثبت و منفی استفاده از فناوری اطلاعات و شبکه‌های مجازی در افراد» از خانم‌ها مینا رهبری، مریم غفاری و سودابه گرامی که نویسندگان در بخشی از این مقاله به مزایای شبکه‌های اجتماعی و مشکلات و پیامدهای منفی ناشی از این شبکه‌ها پرداخته‌اند. همچنین مقاله «تأثیرات مثبت و منفی فضای مجازی» از خانم مرضیه ترابی‌ان که نویسنده در آن به آثار مثبت منفی فضای مجازی پرداخته است.

باتوجه به استقبال کاربران به شبکه‌های اجتماعی و بی‌حد و مرز بودن این شبکه‌ها، محقق درصدد است تا با مزایا و معایب این شبکه‌ها را بیان نماید تا افراد را نسبت به آنها آگاه نماید تا از تأثیرات منفی آن بر زندگی افراد بکاهد.

حال سؤال اساسی که اینجا مطرح می‌شود این است که مزایا و معایب استفاده از شبکه‌های اجتماعی چیست؟

مفهوم شناسی

محقق در این قسمت قصد دارد معنای لغوی و اصطلاحی کلیدواژه‌های تحقیق را تبیین نماید:

تأثیر

تأثیر در لغت به معنای اثر و نشان گذاشتن در چیزی.^۱

شبکه‌های اجتماعی

شبکه‌های اجتماعی یا سوشیال مدیا، یک فناوری تعاملی است که به افراد مختلف اجازه می‌دهد تا حرف‌ها، فکرها، ایده‌ها و اطلاعات خود را از طریق زیرساخت‌های ارتباطی و مجازی مثل اینترنت به اشتراک بگذارند. پس تعریف ساده‌تر از شبکه‌های اجتماعی اینگونه می‌شود: «ابزاری که به کاربران بر بستر اینترنت، امکان ارتباط

^۱ - دهخدا، لغت‌نامه دهخدا؛ ج ۱، ص ۶۸۳.

می‌دهد. این ارتباط می‌تواند شامل ارسال متن، فایل، ویدئو و عکس باشد.» کاربران از طریق کامپیوتر شخصی، تبلت و موبایل می‌توانند به شبکه‌های اجتماعی دسترسی داشته باشند. شبکه‌های اجتماعی عبارتند از: وات‌ساپ، تلگرام، اینستاگرام، فیس‌بوک، یوتوب، وی‌چت، تیک‌تاک، فیس‌بوک، مسنجر، Kuaishou . Sino weibor، QQ . Douyin، اسنپ‌چت، پینترست، ردیت، توییتر، Quora.^۱

تأثیرات استفاده از شبکه‌های اجتماعی

استفاده از شبکه‌های اجتماعی تأثیراتی را به دنبال دارند که می‌توان آنها را در دو بخش مثبت و منفی مورد بررسی قرار داد:

۱. مزایای استفاده از شبکه‌های مجازی

محقق ابتدا قصد دارد تأثیرات مثبت استفاده از شبکه‌های اجتماعی را بررسی نماید. این تأثیرات عبارتند از:

۱-۱. ارتقاء فرایند مدیریت دانش در سطح عموم مردم از طریق گسترش آموزش مجازی

از آن جهت که افراد علاقه‌مندند هرچه سریعتر اطلاعات و دانش خویش را با دیگران به اشتراک بگذارند، این تمایل موجب ارتقاء فرایند مدیریت دانش می‌شود. چرا که یکی از مهم‌ترین ابعاد مدیریت دانش، «فرایند به اشتراک گذاری» آن است. زیرا تنها تولید و ذخیره‌سازی دانش نمی‌تواند به توسعه علمی، اقتصادی و اجتماعی کمک کند، بلکه اهمیت تعمیم دانش و به اشتراک‌گذاری اطلاعات بسیار بیشتر است که شبکه‌های اجتماعی می‌توانند این خلاء را پر کنند.^۲

ارتباطات میان افراد در شبکه‌های اجتماعی، ساختن دانش را آسان‌تر می‌کند، دانش در ارتباطات موجود در شبکه‌های اجتماعی قرار دارد، هرچه ارتباطات قوی‌تر باشد، مقدار دانشی که در شبکه جا گرفته شده نیز بیشتر خواهد بود، همچنین شبکه‌های اجتماعی شانس نوعی همکاری را فراهم می‌کنند که باعث اشتراک و ادغام تجارب مختلف می‌شود.^۳

اینترنت به افراد اجازه می‌دهد تا اطلاعاتش درمورد هر موضوعی را بیاموزند و پاسخی برای هر نوع سوالی ارائه می‌دهد، زیرا حاوی دانش و اطلاعات بی‌پایان است. استفاده از موتورهای جستجو تحت بستر مرورگرها (مانند

^۱-خانه فناوری تهران، «شبکه اجتماعی چیست»، fanavari.com.

^۲- مجردی، اینترنت و امنیت اجتماعی، ص ۱۶۷

^۳- خانه کسب‌وکار، «درباره شبکه‌های اجتماعی در مدیریت دانش چه می‌دانید»، تاریخ انتشار ۱۴۰۰، تاریخ بازبینی ۲۶ مهر ۱۴۰۳، Low ming.com

گوگل کروم، موزیلا فایرفاکس و) به کاربران اجازه می‌دهند هر سوالی را بپرسند و یک صفحه وب با پاسخ درمورد آن سوال پیدا کنند. همچنین می‌توانید ویدیوهای مربوط به هر موضوعی را در سایت‌هایی مانند یوتیوب یا آپارات و تماشا کنید که حاوی میلیون‌ها ویدیو از موضوعات بسیار متنوع و مختلف است. و همچنین می‌توانید دوره‌های آنلاین را در موضوعات مختلف یاد بگیرید.^۱ بنابراین می‌توان گفت که شبکه‌های مجازی موجب ارتقاء فرایند مدیریت دانش می‌شوند.

۲-۱. ایجاد روابط و در ارتباط ماندن

رسانه‌های اجتماعی می‌توانند یافتن گروه‌هایی از افراد همفکر یا پیدا کردن دوستان جدید را آسان کنند. یافتن یک جامعه نزدیک می‌تواند به ما کمک کند احساس ارزشمندی و پذیرش کنیم. رسانه‌های اجتماعی همچنین راهی آسان برای تقویت روابط موجود با خانواده و دوستانی است که از آن‌جا نقل مکان کرده‌اند. پیام ارسال کنید، عکس‌ها را به اشتراک بگذارید، تماس بگیرید یا چت‌های ویدیویی را میزبانی کنید.

در رسانه‌های اجتماعی، می‌توانید به ارتباطات جدید دست پیدا کنید و همچنین شروع به توسعه روابط با آنها کنید. چه در نزدیکی و چه در آن سوی دنیا زندگی کنید، شما به راحتی می‌توانید ارتباط برقرار کرده و محتوا را به اشتراک بگذارید. این سطح از اتصال یک مزیت منحصربه‌فرد رسانه‌های دیجیتال است.^۲

امروزه با استفاده از اینترنت می‌توانید با افرادی از اقصی نقاط جهان آشنا شوید و با آنها گفتگو کنید، زبان دیگری یاد بگیرید، با فرهنگ‌ها و آداب و رسوم کشورهای مختلف آشنا شوید، به راحتی به کشورهای دیگر سفر کنید، و در آن‌جا مشغول به کار یا تحصیل شوید با استفاده از نرم‌افزارهای اینترنتی می‌تواند اعضای خانواده خود تماس بگیرد و به آسانی با آنان صحبت نماید ویدیو کال video call برقرار کند و حس دلتنگی خود را از بین ببرد.^۳

استفاده از شبکه‌های اجتماعی نقش بسیار مهمی در ایجاد روابط و در ارتباط ماندن دارد اگر بدانید چگونه استفاده از آن را مدیریت کنید، تنها با کلیک کردن روی صفحه نمایش تلفن همراه، می‌توانید با دورترین عزیزانتان صحبت کنید، البته با اندکی مدیریت زمان و ایجاد تعامل در تعاملات حقیقی و مجازی می‌توان از

۱- ایوسی، «معرفی ۱۰ مزیت فوق‌العاده اینترنت»، ivsi.ir

۲- تولید محتوا، دیجیتال مارکتینگ، شبکه‌های اجتماعی، وبلاگ

۳- خانه سبک زندگی، «تأثیرات مثبت و منفی شبکه‌های اجتماعی بر ابعاد مختلف زندگی»، ۱۴ آبان ۹۸، ۲۷ مهر ۱۴۰۳.

مزایای این شبکه‌ها بهره برد.^۱ بنابراین رسانه‌های اجتماعی در ایجاد روابط و باهم ارتباط داشتن تأثیر بسزایی خواهد داشت.

۳-۱. اشتراک علایق

وقتی که شما در یک شبکه اجتماعی عضو می‌شوید، می‌توانید افرادی که سلیقه‌شان شبیه به خودتان است را در کنار خود بیاورید و شبکه‌ای از این افراد در اطراف خود بسازید. برای مثال، اگر شما طرفدار شطرنج هستید و یا به کتاب علاقه دارید؛ می‌توانید که افرادی که سلیقه‌ای مشابه با شما دارند را پیدا کنید و با آنان به تبادل اطلاعات بپردازید. چون شما به جای دنیای واقعی در یک دنیای مجازی کار می‌کنید این فرصت را دارید که در گروه و اجتماعات بیشتری عضو شوید. با این شبکه‌ها شما در هر زمان که به اینترنت دسترسی پیدا کنید می‌توانید دوستانتان را ملاقات کنید.^۲

بنابراین می‌توان گفت شبکه‌های اجتماعی باعث به اشتراک گذاشتن علایق می‌شوند.

۴-۱. دسترسی به اخبار و منابع گسترده اطلاعاتی

شبکه‌های اجتماعی بواسطه کاربران میلیاردي خود، به فضای بسیار مناسبی جهت تولید محتوا تبدیل شده‌اند، بسیاری از شرکت‌ها، مؤسسات، گروه‌های دانشگاهی و یا افراد برجسته، با ساخت صفحات و کانال‌هایی در فضای مجازی، روزانه مطالب بسیار تأثیرگذار آموزشی، پزشکی، انگیزشی، سبک زندگی و دیگر موارد را با کاربران به اشتراک می‌گذارند، استفاده از این منابع اطلاعاتی، بسیار برای کاربران مفید است و شاید زندگی آنها را دگرگون کند، البته شناخت منابع اطلاعاتی قابل استفاده معتبر نیز اولین قدم برای استفاده از شبکه‌های اجتماعی است، هر فردی می‌تواند با ارسال مطالب مختلف به اعتباری توخالی در فضای مجازی دست یابد، باید مراقب بود تا اسیر صفحات و کانال‌های غیرقابل اعتماد نشود.

همچنین دسترسی آزاد به اخبار روزانه نیز برای بسیاری از کاربران اهمیت دارد، شاید یکی از اصلی‌ترین استفاده کاربران شبکه‌های اجتماعی، دسترسی به جدیدترین اخبار منتشره باشد، تقریباً تمامی خبرگزاری‌ها و پایگاه‌های خبری در انواع شبکه‌های اجتماعی فعال هستند و کاربران می‌توانند اخبار مربوط به حوزه مورد علاقه خود را در این شبکه‌ها دنبال کنند، البته باید توجه داشت که یافتن یک منبع خبر معتبر بسیار اهمیت دارد.^۳

۱- نادری، «بررسی اثرات منفی شبکه‌های اجتماعی»، تاریخ انتشار ۸ مهر ۱۴۰۲، تاریخ بازبینی ۲۷ مهر ۱۴۰۳، atna.atu.ac.ir

۲- فرج‌زاده، «مزایا و معایب فضای مجازی و دنیای آینده رسانه برای خانواده»، family.web.ir

۳- تسنیم، «ویژگی‌های مثبت شبکه‌های اجتماعی»، ۸ آبان ۹۸، ۲۷ مهر ۱۴۰۳.

ارتباطات در بین جوامع مختلف نگرانی‌های جدی بویژه در رابطه با کودکان و نوجوانان به دنبال داشته است. که اینگونه فعالیت‌ها در انتها معمولاً منجر به انجام اعمال خودارضایی و در مواردی نیز اعمال جنسی با اطرافیان می‌شود.^۱

بنابراین مشخص شد که متأسفانه یکی از اثرات منفی شبکه‌های اجتماعی اختلال‌های جنسی و روابط نابهار می‌باشد.

نتیجه‌گیری

عنوان این مقاله «مزایا و معایب استفاده از شبکه‌های اجتماعی» است. پیشرفت تکنولوژی و افزایش ضریب نفوذ اینترنت در جهان باعث شد تا شبکه‌های اجتماعی به ابزاری انکارناپذیر تبدیل شود و تمایل افراد به شبکه‌های اجتماعی بیش از پیش شود، این ابزار علاوه بر سودمندی، آثار منفی نیز به دنبال دارد محقق در این تحقیق به نتایج زیر دست یافته است:

مزایای استفاده از شبکه‌های اجتماعی عبارتند از:

۱- ارتقاء فرایند مدیریت دانش در سطح عموم مردم از طریق گسترش آموزش مجازی: از مهم‌ترین ابعاد مدیریت دانش «فرایند به اشتراک‌گذاری» آن است زیرا تنها تولید و ذخیره‌سازی دانش، نمی‌تواند به توسعه علمی، اجتماعی و اقتصادی کمک کند بلکه اهمیت دانش، به تعمیم و به اشتراک‌گذاری اطلاعات می‌باشد که این خلاء را شبکه‌های اجتماعی می‌تواند پر کند.

۲- ایجاد روابط و در ارتباط ماندن: رسانه‌های اجتماعی راهی آسان برای تقویت روابط موجود با خانواده و دوستانی است که چه در نزدیکی ما باشند چه از پیش ما نقل مکان کرده‌اند، پس می‌توان پیام ارسال کنید، عکس‌ها را به اشتراک بگذارید، تماس بگیرید یا چت‌های ویدئویی را میزبانی کنید.

۳- اشتراک‌علاق: تقریباً تمام شبکه‌های اجتماعی بجز (برخی از شبکه‌های اجتماعی ناقص مانند تیندر) برای برقراری ارتباط با همفکران و کسانی که با شما علائق مشترک دارند را فراهم می‌کنند به عنوان مثال twitter و Instagram این کار را با هشتک‌ها، فیس‌بوک و ... این کار را با جستجو در زیرمجموعه‌ها انجام می‌شود.

۴- دسترسی به اخبار و منابع گسترده اطلاعاتی: شاید یکی از اصلی‌ترین استفاده کاربران از شبکه‌های اجتماعی، دسترسی به جدیدترین اخبار منتشر شده باشد، تقریباً تمامی خبرگزاری‌ها و پایگاه‌های خبری در انواع شبکه-

۱- منصوری، «نقش شبکه‌های اجتماعی در اختلالات جنسی»، ۲۹ شهریور ۱۳۹۹، ۲۴ آبان ۱۴۰۳ samamos.com

های اجتماعی فعال هستند و کاربران می‌توانند اخبار مربوط به حوزه مورد علاقه خود را در این شبکه‌ها دنبال کنند. البته یافتن یک منبع خبری معتبر بسیار اهمیت دارد.

۵- فرصت‌های کسب‌وکار آنلاین: با کسب‌وکار آنلاین، می‌توانید هرروزه و در همه زمان‌ها، کالاها را بفروشید، زیرا اینترنت همیشه روشن و در دسترس است و وجود اینترنت، این مزیت را برای تبلیغ کسب‌وکار شما به صورت آنلاین در جهان از طریق تبلیغات فراهم می‌کند و فرصت‌هایی را برای خریداران و فروشندگان ایجاد می‌کند.

۶- کم کردن شکاف نسلی: در این پلتفرم‌ها نوعی ارتباط میان والدین و فرزندان ایجاد می‌شود و بیشتر از قبل از نظرات و علایق هم باخبر می‌شوند و والدین با مشاهده تصاویر، متن‌ها و ویدئوهایی که فرزندان‌شان به اشتراک می‌گذارند بیشتر از قبل با دنیای آنها آشنا می‌شوند. و می‌توانند آسیب‌های ناشی از اینترنت و شبکه‌های اجتماعی، آگاهی پیدا کنند و از بسیاری از جرائم و ارتباطات پنهانی جلوگیری بعمل آورند.

(ب) معایب استفاده از شبکه‌های اجتماعی عبارتند از:

۱- تضعیف هویت ملی و جایگزینی هویت جهانی به جای آن: از آنجایی که یکی از مهم‌ترین عوامل تشکیل‌دهنده «امنیت اجتماعی» هویت ملی است با تضعیف آن، «امنیت اجتماعی» تضعیف می‌شود. به طوری طنزگونه مطرح شده است که شبکه اجتماعی facebook، سومین کشور جهان، پس از چین و هند محسوب می‌شود چراکه تعداد اعضای آن از مرز ۵۵۰ میلیون نفر نیز فراتر رفته و هم اکنون روزانه ۲۰۰ هزار عضو جدید به آن افزوده می‌شود. پس باعث بحران هویت شخصی افراد می‌شود و هویت ملی او را روزبه‌روز ضعیف و ضعیف‌تر می‌گرداند.

۲- اعتیاد فزاینده به شبکه‌های اجتماعی: از آنجایی که امروزه این پلتفرم‌های آنلاین به محل اصلی ارتباطات تبدیل شده‌اند بسیاری از مردم حس می‌کنند باید دائماً به تلفن همراه خود سر بزنند، این نوع اعتیاد می‌تواند به خطری برای روابط خانوادگی و سایر جنبه‌های زندگی مانند کار، تحصیل و حتی روابط اجتماعی افراد باشد.

۳- نابودی خلاقیت افراد: استفاده بیش از حد از شبکه‌های اجتماعی باعث قوت رشد و یا از بین بردن فرایند خلاقیت در انسان می‌شود، سپری کردن زمان خود در شبکه‌های اجتماعی بدون فکر و برنامه، باعث می‌شود که بهره‌وری و قدرت تفکر و خلاقیت کاهش پیدا کنند.

۴- تعرض به حریم خصوصی و امنیت فردی: خرید و فروش اطلاعات افراد در شبکه‌های اجتماعی، امری طبیعی است و دولت‌هایی نظیر آمریکا به تمام اطلاعات افراد از جمله آدرس ایمیل، تماس‌های شما در اسکایپ و دسترسی دارد و این امر موجب کمرنگ شدن مفهومی به نام حریم خصوصی در فضای مجازی شده است و همچنین امنیت فردی را به خطر می‌اندازد.

۵- گسترش سبک زندگی ناسالم: امروزه کاربران شبکه‌های اجتماعی، برای بیان رویدادهای زندگی خود، خاطرات موقعیت‌های اجتماعی و مانند اینها از طریق به اشتراک گذاشتن افکار و عقایدشان با دیگران در شبکه‌های اجتماعی به گفتگو می‌پردازند و به تدریج محیط و تعاملات اجتماعی انسان از آن جامعه سنتی فاصله می‌گیرد و به سبک زندگی مدرن متجلی می‌شود که همین عامل موجب تقابل می‌گردد.

۶- به خطر انداختن سلامت: نگاه کردن به گوشی و تبلت مخصوصاً در شب، مشکلات بینایی را برای انسان به همراه دارد و باعث شب‌کوری و ضعیف شدن چشم هم می‌شود. همچنین مواجه شدن با اخبار منفی و محتوای خشونت‌آمیز می‌تواند سلامت روان افراد را نیز به مخاطره بیندازد.

۷- در معرض خطر قرار گرفتن روابط چهره به چهره: بزرگترین شبکه‌های اجتماعی دارای یک عارضه جانبی منفی است که آن را به مهم‌ترین عیب و آثار منفی این شبکه‌ها تبدیل کرده است و آن این است که روابط چهره به چهره اجتماعی را کاهش و یا به کل از بین می‌برد. زیرا شبکه‌های اجتماعی نوعی استقلال و آزادی بوجود می‌آورند. و افراد یک دنیای فانتزی برای خود ساخته و وانمود می‌کند که فرد دیگری هستند، نه گفتن، گستاخ بودن و بی‌توجهی به افراد وقتی در رو درروی آنان هستند سخت است اما در شبکه‌های مجازی به طرز اعجاب‌انگیزی آسان است.

۸- برانگیختن احساس حسادت: در شبکه‌های اجتماعی همه سعی می‌کنند بهترین لحظات زندگی خود را با بالاترین کیفیت به اشتراک بگذارند، مقایسه و حسادت در بین افراد باعث می‌شود که فرد احساس کمبود عاطفی، تنهایی و عصبانیت داشته باشند. چنین احساسی در فرد نسبت به خود باعث می‌شود دیگران را هدف توهین و آزار و اذیت قرار دهند چون به لباس، بدن، روابط، موفقیت‌ها یا هر چیز دیگر حسادت کنند.

۹- تقویت خودشیفتگی: به اشتراک گذاری سلفی‌های بی‌پایان و تنام افکار درونی ما در رسانه‌های اجتماعی می‌تواند یک خودمحوری و خودشیفتگی ناسالم را ایجاد کند و ما را از ارتباطات واقعی دور کند.

۱۰- اختلال‌های جنسی و روابط نابهنجار: در حال حاضر اینترنت دلیل داشتن سه ویژگی «دسترسی آسان»، «هزینه اندک» و «ناشناس ماندن کاربر» به یکی از مهمترین منابع اشاعه هرزه‌نگاری و بی‌بندوباری اخلاقی و تحریک جنسی تبدیل شده است. بانظر به همین شرایط آزاد و بی‌قید و شرط در اینترنت، به تازگی شاهد شکل‌گیری نوعی رابطه‌های عاشقانه و جنسی هستیم که به «سکس مجازی» زیاد می‌شوند که بی‌شک شکل‌گیری چنین شرایطی نقطه آغازینی بر ای انقلاب دیگری در عرصه اخلاق جنسی از طریق شبکه‌های اجتماعی می‌باشد. که این گونه فعالیت‌ها در انتها معمولاً منجر به خودارضایی و اعمال جنسی با اطرافیان می‌شود.

فهرست منابع

- ۱- دهخدا، علی اکبر، لغت نامه دهخدا، تهران: موسسه چاپ و انتشارات دانشگاه تهران، روزنه، ۱۳۷۷
- ۲- مجردی، سعید، اینترنت و امنیت اجتماعی، تهران: پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی، ۱۳۹۱.

مقالات

- ۱- کرامتی مقدم، مجید؛ کرامتی مقدم، محسن؛ حیدریانی، لیلا؛ «مروری بر تأثیرات شبکه‌های اجتماعی بر تغییر سبک زندگی مردم»، نشریه پژوهش‌های نوین در مدیریت کارآفرینی و توسعه کسب و کار، شماره ۲، تابستان ۱۴۰۰

سایت اینترنتی

- ۱- خانه فناوری تهران، «شبکه اجتماعی چیست؟»، www.fanavari.com
- ۲- خانه کسب و کار، «درباره کاربرد شبکه‌های اجتماعی در مدیریت دانش چه می‌دانید.»، ۱۴۰۰، تاریخ بازبینی lawmingo.com
- ۳- خانه تولید محتوا، ۱۲ اثر مثبت رسانه‌های اجتماعی بر جامعه امروز ما»، ۲۴ بهمن، ۲۷ مهر ۱۴۰۳، WWW.manaresane.com
- ۴- خانه سبک زندگی، «تأثیرات مثبت و منفی شبکه‌های اجتماعی بر ابعاد مختلف زندگی»، ۱۴ آبان ۱۳۹۸، ۲۷ مهر ۱۴۰۳، attarak.ir
- ۵- سارا نادری، «بررسی اثرات منفی شبکه‌های اجتماعی»، ۸ مهر ۱۴۰۲، ۲۷ مهر ۱۴۰۳، atna.atu.ac.ir
- ۶- تسنیم، «ویژگی‌های مثبت شبکه‌های اجتماعی»، ۸ آبان ۱۳۹۸، ۲۷ مهر ۱۴۰۳، tasnimnew
- ۷- جمعیت همیاران سلامت روان اجتماعی ایران، <http://hamyaraniran.ir>
- ۸- ایونسی، «بررسی مزایا و معایب فضای مجازی و اینترنت»، ivsi.ir
- ۹- مرکز مشاوره ذهن موفق، خانواده، آسیب‌های فضای مجازی بر خانواده، zehnemovafagh.com
- ۱۰- عطنا «نگاهی به ویژگی‌های مهم‌ترین پدیده وب»، ۱۶ خرداد ۱۴۰۱، ۳ آبان ۱۴۰۳، atna.atu.ac.ir

- ۱۱- مقالات دیجیتال مارکتینگ، «شبکه‌های اجتماعی: مزایا، معایب و تأثیرات آنها»، ۲۱ ژانویه ۲۰۲۴، ۲۴ آبان ۱۴۰۳، lancersara.com
- ۱۲- آمنه صرامی، «تأثیرات شبکه‌های اجتماعی بر خانواده از بُعد مثبت و منفی»، دی ۱۴۰۰، ۴ آبان ۱۴۰۳، chetor.com
- ۱۳- محمدرضا عضدی، «نقش فضای مجازی بر خانواده»، ۴ مرداد ۱۴۰۳، ۴ آبان ۱۴۰۳، civilica.com
- ۱۴- بلاگ فیلیمو مدرسه، «مزایا و معایب تأثیر شبکه‌های اجتماعی بر نوجوانان»، ۱۵ اسفند ۱۴۰۲، ۴ آبان ۱۴۰۳، blog.filimo.school
- ۱۵- سلامت پاد، «تأثیر رسانه‌های اجتماعی، از مزایا تا معایب»، ۲۲ آبان ۱۴۰۱، ۲۵ آبان ۱۴۰۳، salamatpaad.com
- ۱۶- تبیان، «معایب جدانشدنی از شبکه‌های اجتماعی»، ۲۴ خرداد ۱۳۹۴، ۲۵ آبان ۱۴۰۳، Tebyan.Net
- ۱۷- مرکز روانشناسی اکسیر، «تأثیر شبکه‌های اجتماعی»، psychoexir.com
- ۱۸- محمدجواد فرج‌زاده، «مزایا و معایب فضای مجازی و دنیای آینده رسانه برای خانواده»، family.web.ir
- ۱۹- مهسا شیرعلی‌پور، «مزایا و معایب رسانه‌ها»، ۱۳۹۹، ۲۵ آبان ۱۴۰۳، ertebatati.com
- ۲۰- مفتا، «مضرات استفاده بیش از حد شبکه‌های اجتماعی»، ۱۳۹۸، virgool.io
- ۲۱- گنجینه معارف، «آسیب‌شناسی شبکه‌های اجتماعی»، hawzak.net
- ۲۲- دیجیتال مارکتینگ، «همه آن‌چه که باید درباره تبلیغات در شبکه‌های اجتماعی بدانیم»، ۲ شهریور ۱۴۰۰، ۲۵ آبان ۱۴۰۳، magnet.ir
- ۲۴- خلیل منصوری، «نقش شبکه‌های اجتماعی در اختلالات جنسی»، ۲۹ شهریور ۱۳۹۹، ۲۴ آبان ۱۴۰۳، samamos.com
- ۲۵- خبربان، «فضای مجازی تفکر خلاقانه افراد را دچار اختلال می‌کند»، ۳۰ مرداد ۱۴۰۲، ۲۵ آبان ۱۴۰۳، khabarban.com